

[Fuglsang.]

det gælder væsentlige punkter — så husker i hvert fald den anden part tilstrækkeligt til, at der efterhånden næppe kan være mange, der tvivler på, at der foruden og forud for den kaptajns erklæring, som Kjærbøl tog til indtægt for sine synspunkter her i folketinget, har været en anden af væsentlig anden karakter. Det gælder især med hensyn til det afgørende spørgsmål om det forsvarlige i vintersejlad, specielt med passagerer.

Når det er sådan, så bliver spørgsmålet: må og kan et af befolkningen udgået folketing med ansvar over for landets befolkning se på, at det af en ansvarlig minister bliver vildledt, når det anmoder om oplysninger til belysning af de sager, som tinget skal være med til at afgøre.

Den højtærede justitsminister rejste det spørgsmål, om de forhold, Kjærbøl var inde på, nu også kunne siges at være af betydning, og justitsministeriet mente altså ikke, at den af Kjærbøl anvendte kaptajns erklæring kunne siges at være af betydning. Det turde da vistnok være en af den slags juridiske spidsfindigheder, som almindelige mennesker har svært ved at forstå.

Der var her i tinget stillet ét eneste spørgsmål, nemlig om vintersejladens forsvarlighed, og som svar på dette ene spørgsmål anførte Kjærbøl en kaptajns erklæring, som han selv sagde måtte tillægges den største vægt. Så kommer man endda fra justitsministeriet og siger, at det kan ikke tillægges nogen betydning. Kjærbøl sagde selv over for undersøgelsesudvalget den 2. april, at hvis der virkelig var afgivet en erklæring underskrevet af 7 kaptajner, så ville det være urimeligt af ham som minister at feje den til side og kræve den erstattet af en ny, og det må man give Kjærbøl ret i. Det ville være urimeligt af mange grunde. Det ville bl. a. være menneskeligt urimeligt over for kaptajner, hvis tilsagns troværdighed faktisk herved bliver draget i tvivl.

Og mere end det. Kjærbøl påberåbte sig ved en afhøring den 13. november sin erfaring som organisationsmand og talte her med henvisning til kaptajnernes standpunkt bl. a. om mænd, der var mænd, og ord, der var ord, og om underskrifter, der

binder, når resultatet er nået. Der stod over for undersøgelsesudvalget påstand mod påstand om, hvordan dette resultat, d. v. s. den i folketinget oplæste erklæring, blev nået. Men for mig står det sådan, at de mænd, den daværende minister henvendte sig til — vel på grund af deres dygtighed og erfaring — og som svarede på grundlag af deres overbevisning, dog er mænd, der gennem år har trodset Polarhavet, et af verdens farligste have, og fortsat er rede til at gøre det, mænd — må det vel også understreges — med et stort personligt ansvar både i almindelighed som skibsførere og i dette tilfælde, hvor der måtte tillægges deres erklæring en ganske stor vægt. Hvad må disse mænd ikke have følt, inden de gik med til at ændre deres erklæring og afgive den erklæring, ministeren af en eller anden grund mente at have brug for? Det ærede medlem hr. Henry Christensen var inde på disse grunde. Men netop derfor må en undersøgelse for mig at se også rent menneskeligt være i den forhenværende ministers interesse som ansvarlig og ansvarsbevidst minister.

Det ærede medlem fru Edel Saunte nævnte princippet om tvivlen: hvor en sådan er til stede, bør den komme anklagede til gode. Ja vel, men findes der ikke menneskeligt og moralsk i en sag som denne en dyb personlig interesse i at få en, jeg tør vist sige, udbredt tvivl som den, der her er tale om, fjernet? Ingen kan dog have interesse i at blive dømt eller bedømt på grundlag af mere eller mindre spontane følelser, og når jeg her taler om dom eller bedømmelse, tænker jeg ikke først og fremmest på en domstol, men på væsentlige dele af den offentlige menings dom.

Blandt de ting, som spiller ind i menigmands bedømmelse, er foruden det, jeg har nævnt, forholdet til kaptajnerne, som på en måde var Kjærbøls undergivne, forholdet til det folketing, han var ansvarlig over for, og også forholdet til pressen. Jeg tænker i denne forbindelse ikke blot på Grønlandsposten, som har været omtalt i dag, men også på Kjærbøls andel i det, jeg vil kalde intermezzoet med redaktør Therkilsen, Berlingske Tidende, et intermezzo, som måske af forståelige grunde har været mindre omtalt. For mig at se må begge disse sager, eftersom det stadig drejer sig